

Szegedi Tudományegyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar
Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskola
Angol nyelvű irodalmak és kultúrák

Mónika Rusvai

The Wood Within

*The Fantastic in Robert Holdstock's Mythago Novels
and the Renegotiation of Human–Plant Relations*

Supervisors:

Prof. Dr. Anna Kérchy

Dr. habil. Ildikó Limpár

Szeged

2024

A bennünk élő erdő: Az ember–növény kapcsolatok “fantasztikus” újraértelmezése Robert Holdstock Mitágó-regényeiben

(The Wood Within: The Fantastic in Robert Holdstock's Mythago Novels and the Renegotiation of Human–Plant Relations)

Magyar nyelvű kivonat

Az értekezés ember és növény kapcsolatrendszerét vizsgálja a kortárs angolszász fantasyben, és a következő két hipotézisre alapoz. Először is arra, hogy a mitikus fantasyben mint műfajban ott a lehetőség, hogy ökocentrikusabb szövegeket és világokat hozzon létre azáltal, hogy rávilágít, milyen módokon akadályoz minket az emberközpontú megközelítés a nem emberi létezők megértésében. Másodsor pedig arra, hogy a brit fantasyszerző, Robert Holdstock (1948–2009) regényeiben megjelenő Mitágó-erdő egy olyan öko-filozófiai konstrukció, amely azáltal, hogy ágenciával ruházza fel a növényi létformát, arra készíti minket, hogy újragondoljuk ember és természet kapcsolatát. A két nagy egységre osztott értekezés első része a fantasyirodalom különböző elméleteire és kurrens, kritikai növénytani megközelítésekre alapozva kialakít egy olyan módszertani keretet, amely lehetővé teszi a fantasyszövegek növényfókuszú elemzését. Az értekezés második fele ennek a módszertani keretnek a gyakorlati alkalmazását mutatja be a Robert Holdstock Mitágó-ciklusához tartozó regény- és novellaszövegek elemzésén keresztül. A hat elemző fejezet egy-egy hívószó köré rendeződik, amelyek egyben a növényekkel való kapcsolódásunk különböző szempontjait is jelölik: identitás, test, felnövéstörténet, idő, tér, mítosz. Az értekezés fő célja, hogy egy olyan szövegelemzési módszert mutasson be, amelynek segítségével az olvasó képes lehet legyőzni a saját emberközpontú gondolkodásából fakadó növényvakságát. Ennek érdekében az értekezés összeállít egy ún. növényláthatósági eszközkészletet (plant-visibility strategies), amely nyolc olyan módszertani eljárást foglal magában, amelyek segítenek fókuszba hozni a növényeket a kortárs fantasyszövegek elemzése, értelmezése során.